

Fylkesmannen i Hordaland

Saksbehandler, innvalgstelefon
Britt Solheim, 55 57 22 24

25 NOV 2009

Vår dato

Deres dato

Vår referanse
2009/13675-472
Deres referanse
Tore Øren

Berendsen Tekstil Service AS
Lønninghaugen 5
5258 BLOMSTERDALEN

Berendsen Tekstil Service AS. Oversendelse av tilsynsrapport og varsel om gebyr

---

Presisering av bedriftens plikt til å overholde gjeldende krav. Fylkesmannen vurderer å fastsette gebyrsats 4 for den gjennomførte inspeksjonen.

Berendsen Tekstil Service AS skal innen 1. januar 2010 gi en skriftlig tilbakemelding på at avvikene er rettet.

Vedlagt følger utkast til inspeksjonsrapport nr.09.092. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen to uker etter at dette brev er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Vedlagt følger utkast til inspeksjonsrapport nr. 09.092 som er utarbeidet på grunnlag av inspeksjon ved deres virksomhet. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen to uker etter at dette brev er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Virksomheten plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i rapporten. Vi forutsetter at forholdene rettes opp slik at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. En skriftlig tilbakemelding på at avvikene er rettet skal sendes fylkesmannen innen 1. januar 2010.

Gebyr fastsettes og innkreves i henhold til forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen for fylkesmannens kontrollvirksomhet. Plassering i gebyrsats er avhengig av hvor ressurskrevende kontrollen er for fylkesmannen. Følgende kriterier legges til grunn ved fastsettelse av gebyrsats, jf. forskriftens § 39-7:

Gebyrsats 1

Virksomheter hvor aktiviteter som f. eks produksjon, utslipp, avfallshåndtering eller bransjens tilsynshistorikk tilsier at tilsynsmyndigheten bruker omfattende ressurser på kontrollen. Størrelsen på virksomheten kan typisk være ca 100 ansatte og eller representerer et stort potensial for forurensning. Kontrollen vil utgjøre en bred gjennomgang av virksomheten og vil normalt utgjøres av 2 personer.

Gebysats 2

Virksomheter hvor aktiviteter som f. eks produksjon, utslipp, avfallshåndtering eller bransjens tilsynshistorikk tilsier at tilsynsmyndigheten bruker forholdsvis omfattende ressurser på kontrollen. Kontrollen vil normalt ha 3-4 fokusområder. Størrelsen på virksomheten kan typisk være 50 – 100 ansatte og eller representerer et betydelig potensial for forurensning. Kontrollen vil normalt utgjøres av 1 -2 personer.

Gebysats 3

Virksomheter hvor aktiviteter som f. eks produksjon, utslipp, avfallshåndtering eller bransjens tilsynshistorikk tilsier at tilsynsmyndigheten bruker begrensede ressurser på kontrollen. Størrelsen på virksomheten kan typisk være 10 – 50 ansatte og eller representerer et ikke ubetydelig potensial for forurensning. Kontrollen vil normalt ha 2-3 fokusområder og vil normalt bestå av 1-2 personer.

Gebysats 4

Virksomheter hvor aktiviteter som f. eks produksjon, utslipp, avfallshåndtering eller bransjens tilsynshistorikk tilsier at tilsynsmyndigheten bruker små ressurser på kontrollen. Størrelsen på virksomheten kan typisk være <10 ansatte og eller representerer et potensial for forurensning. Kontrollen vil normalt ha 1-2 fokusområder og vil bli gjennomført av 1 person.

Gebysats 5

Virksomheter hvor aktiviteter som f. eks produksjon, utslipp, avfallshåndtering eller bransjens tilsynshistorikk tilsier at tilsynsmyndigheten bruker små ressurser på kontrollen. Størrelsen på virksomheten kan typisk være <10 ansatte og eller representerer et lite potensial for forurensning. Kontrollen vil normalt ha 1 fokusområde og vil bli gjennomført av 1 person.

Fylkesmannen vurderer å fastsette gebysats 4 for den gjennomførte inspeksjonen. Gebyrets størrelse vil da være på kr. 4200,- Eventuelle kommentarer til varselet om fastsettelse av gebysats sendes Fylkesmannen innen 2 uker, jf. forvaltningsloven § 16.

Fylkesmannen vil gjøre oppmerksom på at en oversikt over forskrifter til forurensningsloven og produktkontrollloven er lagt ut på internett under følgende adresse: www.sft.no under regelverk. Reglene om innkreving av gebyrer til statskassen for fylkesmannens konsesjonsbehandling og kontroll finnes i denne oversikten under forurensningsforskriften.

Med hilsen

Kjell Kvingedal e.f.
seksjonssjef

Britt Solheim
overingeniør

Vedlegg: Inspeksjonsrapport

Berendsen Tekstil Service AS. Inspeksjonsrapport nr. 09.092

Virksomhetens navn:	Berendsen Tekstil Service AS	Arkivkode:	2009/13675- 472
Virksomhetens adresse:	Lønningshaugen 5, 5258 Blomsterdalen	Anleggsnr:	1201.0508.01
Organisasjonsnr:		Bransjenr.(NACE kode):	96.010
Utslippstillatelse av:	Har ikke tillatelse	Tidsrom for kontrollen:	11.11.09
Tilstede fra virksomheten:	Tore Øren Hege Bjørdal Oguz Tetik	Fra Fylkesmannen:	Ingrid Torsnes Britt Solheim

---

Rapporten inneholder :

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble avdekket innen følgende kontrollerte områder:

- internkontroll med hovedvekt på miljørisikovurdering og avviksbehandling
- bruk av kjemikalier
- håndtering av farlig avfall

Hovedkonklusjon :

Under inspeksjonen ble det påvist følgende avvik:

- 1. Internkontrollen har mangler**
- 2. Håndtering av farlig avfall er ikke tilfredsstillende**
- 3. Bedriftens utslippskontroll med egne utslipp er mangelfull**

Det ble gjort følgende anmerkninger:

Det ble ikke gitt anmerkninger ved tilsynet.

Frist for tilbakemelding om at avvikene er rettet er 1. januar 2010.

25 NOV 2009

Dato:

Kjell Kvingedal e.f.
seksjonssjef

Britt Solheim
Britt Solheim
overingeniør

---

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en kontroll ved Berendsen Tekstil Service AS den 11. november 2009. Kontrollen inngår som en del av Fylkesmannens arbeid med å håndheve gjeldende krav med hensyn til beskyttelse av det ytre miljø. Kontrollen fokuserer på overholdelse av krav og rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen. **Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.**

Definisjoner på et avvik og en anmerkning er som følger:

AVVIK defineres som overtredelse av vilkår gitt i utlippstillatelse eller gjeldende lover og forskrifter.

ANMERKNING er et forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men som fylkesmannen mener det er riktig å påpeke for å ivareta og forbedre det ytre miljø.

Alle tilsynsrapporter fra Fylkesmannen i Hordaland er offentlige og legges ut på vårt nettsted www.fylkesmannen.no/hordaland.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for inspeksjonen var:

- *Lov av 13.03.81 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7 første ledd/andre ledd.*
- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kap. 11 om farlig avfall*
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)*

Se lover og forskrifter på SFTs hjemmeside www.sft.no eller via www.Regelhjelp.no.

3. Omfang

Følgende områder ble dekket under inspeksjonen:

- Internkontroll med hovedvekt på miljørisikovurdering og avviksbehandling
- Håndtering av farlig avfall
- Utslipp av avløpsvann

Fylkesmannen har under inspeksjonen ikke vurdert andre forhold ved virksomheten.

4. Avvik

Følgende avvik ble avdekket under inspeksjonen:

Avvik 1: Internkontrollen har mangler

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5 punkt 6 og 7.

Kommentarer:

Virksomheten har et databasert internkontrollsystem som er tilgjengelig for alle medarbeiderne. Ved tilsynet kunne imidlertid ikke risikovurdering for ytre miljø framvises. Blant annet manglet miljørisikovurdering for lagring og behandling av farlig avfall, kjemikalier og bedriftens utslipp til vann og luft.

En miljørisikovurdering skal inneholde planer og tiltak for å redusere risiko. Den skal omfatte alle aktiviteter på bedriftens område som kan medføre forurensning til vann, grunn og luft. Risikovurderingen må oppdateres regelmessig og hver gang bedriften gjennomfører endringer som kan påvirke risikoforholdene.

Bedriften har ikke skriftlige rutiner på håndtering av farlig avfall og kjemikalier. I dette ligger at arbeidsrutiner må dokumenteres og systematiseres slik at de kan inngå i internkontrollen og sikre blant annet at farlig avfall leveres årlig.

Bedriften har ikke etablert skriftlige rutiner som sikrer at dokumentasjonen på kjemikaliene som brukes er oppdatert. For eksempel oppdaterte sikkerhetsdatablad.

Stofflisten beskriver ca. 3000 stoffer som er klassifisert for helse-, miljø-, brann- og/eller eksplosjonsfare. Stofflisten er vedlegg IV til *Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier*. Den er redigert og endringene trådte i kraft 31. oktober 2005. Sikkerhetsdatablad må derfor være datert etter 1. november 2005. Noen av bedriftens sikkerhetsdatablad var datert før 2005 og må erstattes.

Avvik 2: Bedriftens håndtering av farlig avfall er ikke tilfredsstillende

Avvik fra: Avfallsforskriften, Kapittel 11: Farlig avfall, § 11-12.

Kommentarer:

I følge Avfallsforskriften § 11-12 skal virksomhet som leverer farlig avfall gi tilstrekkelige opplysninger om avfallets opprinnelse, innhold og egenskaper. Dette kreves for at avfallhåndteringen skal skje forsvarlig. Når avfallet blir levert, skal virksomheten fylle ut et deklarasjonsskjema som er godkjent av Statens forurensningstilsyn.

Ved tilsynet var en stor container med tomme plasttønner, som hadde inneholdt kjemikalier, plassert på bedriftens område i påvente av levering. Bedriften viste til avtale med avfallsselskap om at ved henting av avfallet, ville avfallsselskapet sortere ut den emballasjen som skulle leveres som farlig avfall. Berendsen Tekstil Service AS kunne ved tilsynet ikke framvise deklarasjonsskjema for å ha levert farlig avfall. Deklarasjonsskjema skal utfylles av bedriften og oppbevares som dokumentasjon på at avfallet er levert.

I følge Sikkerhetsdatablad for noen av kjemikaliene som bedriften bruker, skal tom emballasje leveres som farlig avfall. Databladene viser også at noen av bedriftens kjemikalierester skal leveres som farlig avfall.

Virksomheter skal levere farlig avfall til godkjent mottak for denne typen avfall. Avfallet skal leveres minst en gang pr. år, dersom mengden overskrider 1 kilo.

Avvik 3: Bedriftens utslippskontroll med egne utslipp er mangelfull

Avvik fra: Forurensningsloven § 7
Internkontrollforskriften § 5 nr 7

Kommentarer:

Bedriften har ikke utslippstillatelse. Utslipp av avløpsvann føres til kommunal avløpsledning. Bedriften foretar ingen analyser av avløpsvannet før utslipp, bortsett fra måling av pH 4 ganger i året for å kontrollere selve vaskeprosessen. Ved tilsynet ble det opplyst at Berendsen Tekstil Service AS vasker skittent arbeidstøy blant annet fra Hydro, Fjellstrand og Frank Mohn. Vasking av denne typen tøy kan føre til at avløpsvannet inneholder både olje og tungmetaller.

Det er forurensningsloven § 7, jf. § 8 tredje ledd som regulerer bedriftens utslipp, dersom bedriften ikke har utslippstillatelse. Det innebærer at bare utslipp som ikke medfører nevneverdig skade eller ulempe er tillatt. Andre utslipp har bedriften ikke tillatelse til. Hvis det er fare for forurensning i strid med loven plikter bedriften å treffe tiltak, jf § 7 andre ledd. Forbud mot å forurense og plikt til å treffe tiltak fremgår direkte av loven og fordrer ikke noe eget vedtak fra forurensningsmyndigheten. Bedriften må derfor ha kontroll med utslippene sine, både for å sikre at de er lovlige jf. § 8 tredje ledd og for å sikre at rimelige tiltak for forebygging eller retting treffes, jf. forurensningsloven § 7 andre ledd. Det vil igjen si at bedriften må foreta målinger for å dokumentere utslipp av avløpsvann fra vaskeprosessene. Resultatene fra analysene skal sendes til fylkesmannen.

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble avdekket under inspeksjonen:

Det ble ikke gitt anmerkninger ved tilsynet.

6. Andre forhold

Bedriften startet opp sommeren 2007. Alle utslipp av avløpsvann er koplet til kommunal avløpsledning. Bedriften har ikke søkt Fylkesmannen om utslippstillatelse i tråd med forurensningsloven. Fylkesmannen er forurensningsmyndighet for blant annet vaskeri- og renseribransjen. Fylkesmannen vil kunne komme tilbake til om bedriften skal søke om utslippstillatelse i tråd med forurensningsloven.

Det er sannsynlig at utslipp fra vaskeridrift i framtiden vil reguleres ved forskrift. Vaskeribransjen vil på sikt kunne bli forskriftsregulert i et nytt kapittel i forurensningsforskriften.